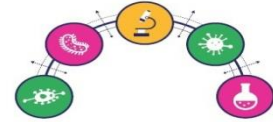

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
—ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837—

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ
ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Παιδιατρική Λοιμωξιολογία»
Master of Science in
Paediatric Infectious Diseases

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔ.ΕΤΟΣ 2024-2025

Γενική Περιγραφή

Ποιος είναι ο σκοπός και το αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών ;

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Παιδιατρική Λοιμωξιολογία» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης σε επαγγελματίες της Υγείας με σκοπό την προαγωγή της γνώσης, την προώθηση της έρευνας, καθώς και την παροχή κατάλληλων εφοδίων στους νέους επιστήμονες προς δραστηριοποίηση στα πλαίσια της ανάπτυξης της Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας σύμφωνα με εφαρμογές και δράσεις που ορίζονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Η Λοιμωξιολογία αποτελεί μία εκ των τριών αναγνωρισμένων εξειδικεύσεων της Παιδιατρικής και καλύπτει σημαντικό ποσοστό της νοσολογίας, αλλά και της προληπτικής Παιδιατρικής. Η Λοιμωξιολογία έχει στενή σχέση με τη Δημόσια Υγεία. Παρά τη μεγάλη πρόοδο που έχει σημειωθεί στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων σημαντικές είναι οι προκλήσεις που παραμένουν, παλιές λοιμώξεις επανεμφανίζονται και νέες απειλές αναδύονται και απειλούν την υγεία παιδιών και ενηλίκων. Η γνώση της επιδημιολογίας των λοιμωδών νοσημάτων, των πρακτικών πρόληψης, αλλά και αντιμετώπισής τους, αποτελεί υποχρέωση των ιατρών όλων των ειδικοτήτων της ιατρικής επιστήμης και προϋποθέτει κατάλληλη εκπαίδευση, τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Η ανάπτυξη και εφαρμογή του μαζικού εμβολιασμού των παιδιών είχε σαν αποτέλεσμα την μείωση ή και εξαφάνιση λοιμωδών νοσημάτων. Παρά όμως την πρόοδο αυτή, εξακολουθούν να εκδηλώνονται επιδημίες νόσων, που προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό, ακόμα και στις ανεπτυγμένες χώρες. Συνεπώς είναι απαραίτητη η συνεχής εκπαίδευση και επαγρύπνηση της επιδημιολογίας των νόσων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό. Παράλληλα, ο εμβολιασμός έχει επεκταθεί και σε εφήβους και ενήλικες, ενώ νέα εμβόλια συνεχώς αναπτύσσονται.

Η ανάπτυξη των αντιβιοτικών έχει συμβάλει στον έλεγχο των λοιμώξεων, όμως η μη ορθή χρήση και η κατάχρηση αυτών έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη και εξάπλωση λοιμώξεων από πολύ-ανθεκτικούς μικροοργανισμούς με σημαντική νοσηρότητα και θνητότητα. Πρόκειται για παγκόσμια κρίση που απειλεί σοβαρά τη δημόσια υγεία. Η εκπαίδευση όλων των επαγγελματιών υγείας στην κατανόηση των μηχανισμών αντοχής, την ορθή χρήση των αντιβιοτικών και στα μέτρα για την πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων είναι εξαιρετικά σημαντική και αφορά όλες τις ειδικότητες.

Ο πληθυσμός των ατόμων με χρόνια νοσήματα, καθώς και αυτός των ανοσοκατεσταλμένων ασθενών, αυξάνεται συνεχώς. Οι ασθενείς αυτοί είναι ευάλωτοι στις λοιμώξεις και θα πρέπει οι ιατροί που τους

αντιμετωπίζουν να έχουν ειδικές και αρκετές εξειδικευμένες γνώσεις για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των λοιμώξεων σ' αυτούς.

Στη σημερινή εποχή όπου το μεταναστευτικό πρόβλημα συνεχώς διογκώνεται, καθίσταται ακόμα πιο μεγάλη η ανάγκη δημιουργίας ειδικά εκπαιδευμένων και ευαισθητοποιημένων επαγγελματιών υγείας σε θέματα Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας. Οι ιατροί όλων των ειδικοτήτων οφείλουν να έχουν εκπαιδευθεί και να γνωρίζουν τα παραπάνω προβλήματα και απειλές, να συνεργάζονται με τους επιδημιολόγους και τις αρχές δημόσιας υγείας, καθώς και με τα αντίστοιχα εργαστήρια.

Σκοπός του Προγράμματος

Σκοπός του ΠΜΣ «Παιδιατρική Λοιμωξιολογία» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο των Παιδιατρικών Λοιμώξεων.

Ολοκληρώνοντας το Πρόγραμμα, οι φοιτητές θα πρέπει :

- Να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές της Παιδιατρικής .
- Να προσεγγίζουν επιστημονικά τις λοιμώξεις της παιδικής ηλικίας όσον αφορά στην επιδημιολογία, την κλινική εικόνα, την αντιμετώπιση και πρόληψη αυτών.
- Να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με την ενεργητική και παθητική ανοσοποίηση του πληθυσμού, με έμφαση στη παιδική και εφηβική ηλικία, αλλά και των ενηλίκων, καθώς και ειδικών ομάδων πληθυσμού (ανοσοκατασταλμένοι ασθενείς).
- Να αποκτήσουν ουσιαστικές θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις της Μικροβιολογίας των λοιμωδών νοσημάτων (ιολογίας, βακτηριολογίας και μυκητολογίας) καθώς και των διαγνωστικών μεθόδων .
- Να έχουν γνώσεις Φαρμακοκινητικής και Φαρμακοδυναμικής των αντιμικροβιακών παραγόντων.
- Να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις σχετικά με τις ανοσοανεπάρκειες (συγγενείς και επίκτητες) της παιδικής ηλικίας, τη διαγνωστική προσέγγιση, την παρακολούθηση και αντιμετώπιση αυτών των παιδιών.
- Να έχουν γνώσεις σχετικά με την πρόληψη της μετάδοσης των Νοσοκομειακών λοιμώξεων, καθώς και ειδικές γνώσεις σχετικά με την αντιμετώπιση των λοιμώξεων σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, όπως στη ΜΕΘ/MEN και σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς.
- Να έχουν γνώσεις σχετικά με την ορθολογική χρήση των αντιβιοτικών στο νοσοκομείο και την κοινότητα.

- Να έχουν γνώσεις σχετικά με τα τροπικά νοσήματα, την ταξιδιωτική ιατρική και τις λοιμώξεις σε μετανάστες και πρόσφυγες.
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με νέα και αναδυόμενα παθογόνα που απειλούν τη δημόσια υγεία, καθώς και τα μέτρα για την πρόληψη της μετάδοσής τους.
- Να αποκτήσουν γνώσεις Επιδημιολογίας, Βιοστατιστικής και Μεθοδολογίας της Έρευνας.
- Να συμμετέχουν ενεργά στην έρευνα στον αναπτυσσόμενο κλάδο της Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας. Θα πρέπει να είναι σε θέση να διενεργούν ανασκόπηση, διερεύνηση και αξιολόγηση της βιβλιογραφίας, να διατυπώνουν ένα ερευνητικό ερώτημα, να διαμορφώνουν το ερευνητικό πρωτόκολλο και να διεκδικούν χρηματοδότηση. Επίσης, θα πρέπει κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους να ολοκληρώσουν τη διεξαγωγή ενός ερευνητικού πρωτοκόλλου.
- Να επιχειρηματολογούν με σαφήνεια και με ακρίβεια στο γραπτό και προφορικό λόγο, να συγγράφουν και να παρουσιάζουν εργασίες με ακαδημαϊκή δομή και περιεχόμενο.
- Να αυτενεργούν και να επιδεικνύουν συνθετική ικανότητα στην επίλυση διαγνωστικών προβλημάτων.
- Να συνεργάζονται σε διεπιστημονικές ομάδες και να ανταλλάσσουν απόψεις και ιδέες για την παραγωγή νέας γνώσης.
- Να μπορούν να στελεχώσουν :
  - Κέντρα Υγείας και ΠΕΔΥ, καθώς και άλλες μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας
  - Παιδιατρικές κλινικές του ΕΣΥ, αλλά και του Πανεπιστημίου
  - Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (ΚΕΕΛΠΝΟ, ΕΣΔΥ, κ.α.)
- Η ολοκλήρωση του ΠΜΣ δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να μπορούν να συνεχίσουν:
  - την εκπαίδευσή τους ως εξειδικευόμενοι Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας ή
  - ως εξειδικευόμενοι στην Εντατική Νοσηλεία Παίδων ή Νεογνών

Διδασκαλία

Στο πρόγραμμα διδάσκουν καθηγητές αναγνωρισμένου κύρους, ειδικοί επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό με εμπειρία στο αντικείμενο, αλλά και εκπρόσωποι φορέων με πρακτική πείρα και μακρόχρονη παρουσία στο πεδίο. Η διδασκαλία, εκτός από τις θεωρητικές διαλέξεις, περιλαμβάνει και την συμμετοχή σε σεμινάρια-συνέδρια που οργανώνονται ετησίως και έχουν σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος, καθώς και πρακτική εκπαίδευση με τη συνεργασία εξειδικευμένων κέντρων.

Πίνακας Μαθημάτων ΠΜΣ

Α' Εξάμηνο		Β' Εξάμηνο	
Υποχρεωτικά	ECTS	Υποχρεωτικά	ECTS
Γενικές αρχές Παιδιατρικής Επιδημιολογία/Βασικές Αρχές Δημόσιας Υγείας	9	Χημειοθεραπεία-Φαρμακολογία (αντιμικροβιακά, αντιικά, αντιμυκητιακά)	10
Βιοστατιστική	6	Μικροβιολογία-Νοσολογία	15
Λοιμώξεις ανά συστήματα - ειδικές λοιμώξεις	15	Ανοσοανεπάρκειες-HIV (I)	5
Σύνολο	30		30
Γ' Εξάμηνο		Δ' Εξάμηνο	
Υποχρεωτικά	ECTS	Υποχρεωτικά	ECTS
Εμβολιασμοί και Παθητική ανοσοποίηση	15	Εκπαιδευτική άσκηση Α. Μικροβιολογικό εργαστήριο Β. Διαγνωστικές Τεχνικές	8
ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ(ανοσοκατασταλμένοι, έγκυοι,ταξιδιωτική ιατρική,πρόσφυγες)	10	Α.Έλεγχος νοσοκομειακών λοιμώξεων Β. Ορθή χρήση αντιβιοτικών	7
Ανοσοανεπάρκειες-HIV (II)	5	Διπλωματική εργασία	15
Σύνολο	30		30

Στις διδακτικές ώρες των μαθημάτων συμπεριλαμβάνεται η παρακολούθηση των ακόλουθων συνεδρίων:

1. Σεμινάριο Παιδιατρικών Λοιμώξεων, Θεσσαλονίκη, Γ' Παιδιατρική ΑΠΘ (24 ώρες)
2. Επιστημονική Συνάντηση Παιδιατρικών Λοιμώξεων, Αθήνα, ΕΛΠΕΠΛ (24 ώρες)
3. Μετεκπαιδευτική Ημερίδα Παιδιατρικών Λοιμώξεων, Αθήνα, Α' Παιδιατρική Κλινική ΕΚΠΑ (12 ώρες)
4. Πανελλήνιο Συνέδριο Λοιμώξεων, Αθήνα (30 ώρες)
5. Τριήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο λοιμώξεων, Αθήνα (30 ώρες)
6. Πανελλήνιο Συνέδριο HIV (30 ώρες)
7. Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Ελέγχου Νοσοκομειακών Λοιμώξεων (30 ώρες)
8. European Society for Paediatric Infectious Diseases (ESPID) Meeting (45 ώρες)

Γενικές πληροφορίες

Τα μαθήματα οργανώνονται σε τέσσερα ακαδημαϊκά (4) εξάμηνα, διεξάγονται δύο (2) ημέρες την εβδομάδα, κατά βάση στην ελληνική γλώσσα και κατά περίπτωση στην αγγλική. Στο τέταρτο εξάμηνο οι φοιτητές πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση και παράλληλα εκπονούν την διπλωματική τους εργασία που είναι απαραίτητη για την αποφοίτηση και την απόκτηση του τίτλου σπουδών. Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν τα συνέδρια-σεμινάρια κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να προσκομίζουν το αντίστοιχο πιστοποιητικό παρακολούθησής τους στη γραμματεία του ΠΜΣ. Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής μπορεί να υπάρξει τροποποίηση στα συνέδρια-σεμινάρια υποχρεωτικής παρακολούθησης ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες του προγράμματος και την πιθανή έναρξη νέων συνεδρίων-σεμιναρίων που άπτονται του εκπαιδευτικού στόχου. Το κάθε συνέδριο αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες ώρες παρακολούθησης οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στις συνολικές ώρες διδασκαλίας.

Η παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 20% ανά διδακτική ενότητα, επαναλαμβάνεται η παρακολούθηση της συγκεκριμένης ενότητας.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών, ανάλογα με τη διδακτική ενότητα, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Το εκπαιδευτικό υλικό των διαλέξεων του ΠΜΣ, όπως και η κατάθεση/υποβολή των εργασιών, η ανάρτηση των βαθμολογιών κ.λ.π, γίνονται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class .

Η Συντονιστική Επιτροπή του Μεταπτυχιακού διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης ή προσθήκης μαθημάτων, σεμιναρίων ή πρακτικών ασκήσεων στα πλαίσια των διδακτικών ενοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες. Οι φοιτητές θα ενημερώνονται σχετικά στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

1.Γενικές Αρχές Παιδιατρικής, Επιδημιολογία/Βασικές Αρχές Δημόσιας Υγείας

Στόχος της ενότητας αυτής είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το παιδί και την άσκηση της παιδιατρικής γενικότερα. Γίνεται μια σύντομη ανασκόπηση στα στάδια της σωματικής και ψυχοκινητικής εξέλιξης του παιδιού, από τη νεογνική έως την εφηβική ηλικία.

Στη συνέχεια διδάσκονται βασικές αρχές επιδημιολογίας και δημόσιας υγείας που αφορούν στο σχεδιασμό μελετών, τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, κατανόηση διαχρονικών μεταβολών της επιδημιολογίας των λοιμωδών νοσημάτων, αλλά και των επιδημικών εξάρσεων. Επίσης, σκοπός της ενότητας είναι η κατάκτηση των απαραίτητων θεωρητικών γνώσεων αλλά και πρακτικών δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στο φοιτητή να οργανώσει, να διεξάγει, αλλά και να ολοκληρώσει με επιτυχία την διπλωματική του εργασία.

Όσο αφορά στις αρχές δημόσιας υγείας, οι σπουδαστές διδάσκονται πώς θα κατανοούν ή θα σχεδιάζουν πολιτικές δημόσιας υγείας αναφορικά με την αντιμετώπιση λοιμωδών νοσημάτων.

2. Βιοστατιστική

Στην ενότητα αυτή οι φοιτητές θα ασχοληθούν με το σχεδιασμό ερευνών/μελετών στο χώρο της ιατρικής, την ανάλυση αριθμητικών δεδομένων/μετρήσεων και τη συνοπτική και αποτελεσματική παρουσίασή τους, καθώς και την εξαγωγή συμπερασμάτων για έναν πληθυσμό βάσει πληροφοριών που περιέχονται σε ένα δείγμα.

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσης της βασικής στατιστικής μεθοδολογίας ώστε οι φοιτητές να έχουν την ικανότητα:

- να διεξάγουν επιστημονική έρευνα,
- να εκτιμούν σωστά τα πορίσματα μελετών,
- να σχεδιάζουν πειράματα και μελέτες,
- να αναλύουν τα δεδομένα μελετών και πειραμάτων,
- να παρουσιάζουν τα δεδομένα, και
- να αξιοποιούν τα δεδομένα στην εξαγωγή συμπερασμάτων

Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται υπό τη μορφή ακαδημαϊκών διαλέξεων. Τα μαθήματα εμπεριέχουν πέραν της θεωρίας και εργαστηριακή εξάσκηση σε Η/Υ με εκπαίδευση για τη χρήση του στατιστικού πακέτου Statistical Package for the Social Sciences (SPSS).

Κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων της βιοστατιστικής, οι φοιτητές υποχρεούνται να έχουν μαζί τους φορητό υπολογιστή, όπου σύμφωνα με τις οδηγίες των διδασκόντων, καλούνται να πραγματοποιήσουν το πρακτικό μέρος της ενότητας υπό τη μορφή ασκήσεων.

3. Λοιμώξεις ανά Συστήματα – Ειδικές Λοιμώξεις

Η ενότητα αυτή αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι της θεωρητικής κατάρτισης του ΠΜΣ. Στην ενότητα αυτή θα αναπτυχθούν:

- Οι λοιμώξεις ανά σύστημα (αναπνευστικό, δέρμα και μαλακά μόρια, κεντρικό νευρικό σύστημα κλπ).
- Ειδικές πολύ-συστηματικές λοιμώξεις, όπως είναι η φυματίωση και οι συγγενείς λοιμώξεις.
- Σηπτικό σύνδρομο
- Θέματα τροπικής και ταξιδιωτικής ιατρικής
- Διαχείριση και έλεγχος ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων
- Λοιμώξεις σε ειδικές μονάδες νοσηλείας (MEN, ΜΕΘ)

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Χημειοθεραπεία – Φαρμακολογία

Οι στόχοι των διαλέξεων για τα αντιμικροβιακά και αντιιικά φάρμακα είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να γνωρίζουν αναλυτικά τις κατηγορίες των φαρμάκων, τις ενδείξεις και αντενδείξεις για τη χρήση τους και

στοιχεία που σχετίζονται με τη φαρμακοκινητική και τους μηχανισμούς αντοχής σε αυτά. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να γνωρίζουν:

- Τις βασικές αρχές χρήσης αντιμικροβιακών φαρμάκων
- Τις αρχές της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής για τα αντιμικροβιακά φάρμακα
- Να ονοματίζουν κύρια μέλη της κάθε κατηγορίας αντιβακτηριακών, αντιικών και αντιπαρασιτικών φαρμάκων
- Το αντιμικροβιακό φάσμα της κάθε κατηγορίας και τις κύριες ενδείξεις για τη χρήση τους
- Τις ανεπιθύμητες ενέργειες που προκαλούν και τις αντενδείξεις για τη χρήση τους

2. Μικροβιολογία-Νοσολογία

Σε αυτή την ενότητα οι φοιτητές θα διδαχθούν τα συχνότερα αίτια (βακτήρια, ιοί, μύκητες, παράσιτα) παιδιατρικών λοιμώξεων. Θα αποκτήσουν γνώσεις μικροβιολογίας, κλινικής προβολής και διαγνωστικής προσπέλασης των συγκεκριμένων μικροοργανισμών σε παιδιατρικούς ασθενείς. Θα γίνει αναλυτική περιγραφή των συνηθέστερων διαγνωστικών τεχνικών που χρησιμοποιούνται στην κλινική πράξη η οποία θα συνδυαστεί και με πρακτική άσκηση του 4^{ου} εξαμήνου σε αντίστοιχα μικροβιολογικά εργαστήρια.

Ο εκπαιδευόμενος αναμένεται να αποκτήσει βασικές γνώσεις κλινικής μικροβιολογίας ώστε να μπορεί να διαγνώσει κλινικά και εργαστηριακά παιδιατρικές λοιμώξεις από τα συγκεκριμένα παθογόνα.

Στον κύκλο μαθημάτων της νοσολογίας οι φοιτητές θα διδαχθούν τη σύνδεση των συγκεκριμένων μικροοργανισμών με κατηγορίες νοσημάτων και τη διαγνωστική προσέγγιση και θεραπεία που ενδείκνυται.

3. Ανοσοανεπάρκειες HIV (I)

Η Ανοσολογία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της λοιμωξιολογίας. Τις τελευταίες δεκαετίες υπήρξε πραγματική επανάσταση στην κατανόηση της λειτουργίας του ανοσοποιητικού και πώς αυτό σχετίζεται με την ανάπτυξη λοιμώξεων, είτε αφορά το παθογόνο, ή την εντόπιση της λοίμωξης. Οι διαταραχές του ανοσοποιητικού, οι πρωτοπαθείς και δευτεροπαθείς ανοσοανεπάρκειες, προδιαθέτουν στην ανάπτυξη λοιμώξεων, για αυτό και η ενότητα αυτή του ΠΜΣ της Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας είναι κομβικής σημασίας. Η διδασκαλία που αφορά την Ανοσολογία θα καλύψει ενότητες όπως:

- Βασικές αρχές ανοσολογίας
- Πρωτοπαθείς και δευτεροπαθείς ανοσοανεπάρκειες
- Νεότερες γενετικές μέθοδοι που συσχετίζουν παθογόνο με ανοσολογική απάντηση
- Προσέγγιση ασθενών με ανοσοανεπάρκεια

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Εμβολιασμοί και Παθητική Ανοσοποίηση

Η πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων μέσω των εμβολιασμών αποτελεί εξαιρετικά σημαντικό θέμα δημόσιας υγείας αφού έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της σοβαρής νοσηρότητας και θνησιμότητας που προκαλείται από αυτά. Μετά την εξάλειψη της ευλογιάς, φαίνεται σήμερα εφικτή, στο άμεσο μέλλον, η εξάλειψη της πολιομυελίτιδας, της ιλαράς και άλλων νοσημάτων. Ταυτόχρονα, με την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας, νέα εμβόλια συνεχώς αναπτύσσονται με στόχο την πρόληψη ακόμη περισσότερων νοσημάτων που οφείλονται σε λοιμώδη αίτια. Η γνώση και η εφαρμογή των εμβολιασμών, καθώς και το εμβολιαστικό πρόγραμμα, καθίστανται σήμερα ολοένα και περισσότερο πολύπλοκα. Σημαντική απειλή για τη δημόσια υγεία αποτελεί η διογκούμενη αμφισβήτηση των εμβολιασμών.

Στόχος της ενότητας αυτής είναι :

- η κατανόηση της επιδημιολογίας των νοσημάτων που προλαμβάνονται με τους εμβολιασμούς
- η γνώση της σύστασης και της ανοσογονικότητας των εμβολίων, καθώς και της αποτελεσματικότητας και του οφέλους από την εφαρμογή τους στην κλινική πράξη
- εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας των εμβολίων
- γνώση και κατανόηση του εμβολιαστικού προγράμματος

2. Ειδικές Ομάδες (ανοσοκατασταλμένοι, ταξιδιωτική ιατρική, πρόσφυγες)

Οι λοιμώξεις σε ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς είναι δυνητικά καταστροφικές. Η επιδημιολογία, παθογένεια, κλινική προβολή, αντιμετώπιση, αλλά και έκβαση, διαφέρει σημαντικά ανάλογα με το είδος και το βαθμό της ανοσοκαταστολής. Στόχος της ενότητας αυτής είναι να συζητηθούν οι συνηθέστερες λοιμώξεις σε ανοσοκατασταλμένους, ογκολογικούς και μεταμοσχευμένους ασθενείς, όπως η αντιμετώπιση της εμπύρετης ουδετεροπενίας, των μυκητιασικών λοιμώξεων και άλλων ευκαιριακών λοιμώξεων. Επιπλέον, θα συζητηθούν οι λοιμώξεις σε νεογνά, που αποτελούν ειδική ομάδα του πληθυσμού, σχετικά με το είδος των παθογόνων και την ανοσολογική ανταπόκριση. Σημαντική έμφαση θα δοθεί και στις λοιμώξεις που σχετίζονται με τις νεότερες ανοσολογικές θεραπείες με βιολογικούς παράγοντες.

3. Ανοσοανεπάρκειες- HIV (II)

Σε αυτό τον κύκλο μαθημάτων οι φοιτητές θα εκπαιδευθούν σχετικά με την HIV λοίμωξη. Πιο συγκεκριμένα τα μαθήματα θα περιλαμβάνουν διαλέξεις σχετικά με την παθογένεια, την επιδημιολογία, τους παράγοντες κινδύνου, τη διάγνωση, τη θεραπεία και την πρόληψη της HIV λοίμωξης. Επίσης, θα αναλυθούν τα δεδομένα που αφορούν την περιγεννητική λοίμωξη HIV και την πρόληψη της, τις συννοσηρότητες και την αντιμετώπιση τους και τις ευκαιριακές λοιμώξεις στους ασθενείς με HIV. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις κλινικές εκδηλώσεις, τη διάγνωση και τη θεραπεία του HIV στην παιδική ηλικία.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Εκπαιδευτική άσκηση

A. Μικροβιολογικό εργαστήριο

B. Διαγνωστικές Τεχνικές

Στην ενότητα αυτή οι φοιτητές θα ασκηθούν σε συνεργαζόμενα μικροβιολογικά εργαστήρια, σε επιτροπές ελέγχου νοσοκομειακών λοιμώξεων, σε επιτροπές ελέγχου κατανάλωσης αντιβιοτικών (ΟΕΚΟΧΑ) και στα αντίστοιχα τμήματα του ΕΟΔΥ. Στόχος της εκπαίδευσης είναι η εξοικείωση με τις βασικές αρχές της μικροβιολογίας και συγκεκριμένα με τη λήψη, συντήρηση και αξιολόγηση βιολογικού υλικού, την καλλιέργεια, αλλά και τη διενέργεια ελέγχου αντοχής των παθογόνων στα αντιμικροβιακά φάρμακα. Σε περίπτωση που ο φοιτητής ενδιαφέρεται θα δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης και άλλων εργαστηρίων όπως είναι το ανοσολογικό, μοριακής βιολογίας ή μυκητολογίας.

Γ. Έλεγχος νοσοκομειακών λοιμώξεων

Δ. Ορθή χρήση αντιβιοτικών

Στην δεύτερη αυτή άσκηση οι φοιτητές συμμετέχοντας στις παραπάνω επιτροπές θα εξοικειωθούν με τις πρακτικές που στοχεύουν:

- στην επιτήρηση και αντιμετώπιση του αποικισμού με ανθεκτικά μικρόβια σε νοσηλεύομενους ασθενείς και στη πρόληψη τυχόν διασποράς τους σε άλλους.
- στην επιτήρηση ορθής χρήσης αντιμικροβιακών
- πρόληψη λοιμώξεων που σχετίζονται με κεντρικούς καθετήρες
- πρόληψη μετάδοσης νοσοκομειακών λοιμώξεων
- πρόληψη λοιμώξεων στους εργαζόμενους στα Νοσοκομεία

Η ενότητα της εκπαιδευτικής άσκησης πραγματοποιείται μέσω καθημερινών (πρωινών) επισκέψεων στα παραπάνω τμήματα των νοσοκομείων ή εργαστηρίων, συνολικής διάρκειας 15 ημερών, οι οποίες προγραμματίζονται έπειτα από συνεννόηση του φοιτητή με τη Συντονιστική Επιτροπή και τους συνεργαζόμενους φορείς.

Φοιτητές που κατοικούν εκτός Αθηνών, μπορούν υπό προϋποθέσεις και κατόπιν ειδικής συνεννόησης να οργανώσουν την άσκησή τους κοντά στον τόπο διαμονής τους.

2. Διπλωματική εργασία

Η διπλωματική εργασία αποτελεί σημαντικό μέρος του Δ' εξαμήνου. Κάθε φοιτητής συζητά με την Συντονιστική Επιτροπή σχετικά με τα ειδικά ενδιαφέροντά του και έχει τη δυνατότητα να επιλέξει τον επιβλέποντα του έπειτα από συνεννόηση με το μέντορά του. Η διπλωματική εργασία μπορεί να αφορά συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, ή πρωτογενή έρευνα (αναδρομική ή προοπτική μελέτη) με στόχο τη δημοσίευσή της σε επιστημονικά περιοδικά ή την παρουσίαση της σε συνέδρια. Η επιλογή του θέματος της Διπλωματικής εργασίας των φοιτητών γίνεται στην αρχή του τρίτου εξαμήνου, σε ημερομηνίες που ορίζει η συντονιστική επιτροπή και έπειτα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα τους.

Κάθε φοιτητής εκπονεί και υποστηρίζει τη διπλωματική του εργασία προκειμένου να ολοκληρώσει τις σπουδές του και να αποφοιτήσει.

Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής ορίζονται τρεις (3) εξεταστικές περίοδοι ανά έτος για την υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας, και συγκεκριμένα τον Σεπτέμβριο, Φεβρουάριο και Ιούνιο. Η διπλωματική εργασία παρουσιάζεται (υποστηρίζεται) από τον υποψήφιο σε ειδική συνεδρίαση του μεταπτυχιακού και βαθμολογείται από την εξεταστική επιτροπή που έχει ορίσει η Συντονιστική Επιτροπή και έχει εγκρίνει η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Οι διπλωματικές εργασίες γράφονται και παρουσιάζονται στα Ελληνικά ή στα Αγγλικά κατά τη βούληση του φοιτητή, με βάση αναλυτικές οδηγίες που δίδονται στους φοιτητές στην αρχή του Β' έτους.